

КРИМІНАЛІСТИКА

МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ

щодо виконання контрольних робіт
для підготовки здобувачів вищої освіти заочної форми навчання ступеня
бакалавр за спеціальністю 081 "Право" освітньо - професійних програм:
«Правове забезпечення підприємницької діяльності»;
«Трудове право та правове забезпечення управлінської діяльності»;
«Кримінальна юстиція (Суд. Прокуратура. Адвокатура)»

КРИМІНАЛІСТИКА

МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ

щодо виконання контрольних робіт
для підготовки здобувачів вищої освіти заочної форми навчання ступеня
бакалавр за спеціальністю 081 "Право" освітньо - професійних програм:
«Правове забезпечення підприємницької діяльності»;
«Трудове право та правове забезпечення управлінської діяльності»;
«Кримінальна юстиція (Суд. Прокуратура. Адвокатура)»

УДК 348.98(072)
К82

Обговорено і рекомендовано на засіданні кафедри
кримінального права та правосуддя
Протокол № 13 від 10. 02 2020 року

Укладач: Осипенко І. П. старший викладач кафедри кримінального права та правосуддя Чернігів: Навчально-науковий інститут права і соціальних технологій Чернігівського національного технологічного університету.

Відповідальний за випуск: Сенченко Н.М., доцент кафедри кримінального права та правосуддя, кандидат юридичних наук.

Рецензент: Селецький Олександр Вікторович, кандидат юридичних наук, доцент, декан юридичного факультету Навчально-наукового інституту права і соціальних технологій Чернігівського національного технологічного університету.

К82 Криміналістика: методичні вказівки щодо виконання контрольних робіт для здобувачів вищої освіти заочної форми навчання ступеня бакалавр за спеціальністю 081 "Право" освітньо - професійних програм: «Правове забезпечення підприємницької діяльності»; «Трудове право та правове забезпечення управлінської діяльності»; «Кримінальна юстиція (Суд. Прокуратура. Адвокатура)» уклад. І.П. Осипенко. – Чернігів: ЧНТУ, 2019.- с.61

УДК 348.98(072)
І. П. Осипенко, 2020
Чернігівський національний
технологічний університет, 2020

Зміст

1. Передмова.....	3
2. Рекомендації щодо написання й оформлення контрольної роботи.....	8
3. Варіанти контрольних робіт	13
4. Рекомендована література	42

Передмова

Володіння криміналістичними знаннями та отримання належних практичних навичок є обов'язковими для слідчого, прокурора, судді, адвоката, оскільки виконувані ними функції безпосередньо пов'язані із застосуванням саме цих знань. Інші представники юридичного фаху також не можуть обійтися у своїй діяльності без знань криміналістики.

Проблеми дослідження події злочину і діяльності з його розкриття, розслідування і попередження традиційно виступають основними для криміналістичної науки. За багато років криміналістикою набуто досвіду, напрацьовано методи, прийоми і рекомендації, що сприяють підвищенню ефективності кримінального переслідування на всіх етапах досудового розслідування. Криміналістична теорія дедалі все більше окреслює потреби слідчої, експертної та судової практики. Тому першочергового значення набуває теоретично-практичний аспект криміналістичної діяльності в умовах сьогодення.

Навчальна дисципліна "Криміналістика" базується на знаннях таких навчальних дисциплін, як: "Конституційне право", "Кримінальне право", "Кримінальний процес", "Кримінологія", "Юридична психологія", "Адміністративне право".

Викладання навчальної дисципліни передбачає опанування всіх структурних елементів науки криміналістика

У першому розділі "Теоретичні та методологічні основи криміналістики" висвітлюються найбільш загальні проблеми, що стосуються предмету, системи, методів та завдань криміналістики.

Другий розділ "Криміналістична техніка", цей розділ вивчає такі галузі криміналістичної техніки, як: загальні положення криміналістичної техніки, судова фотографія та відео запис, трасологія, судова балістика, ідентифікація людини за ознаками зовнішності, криміналістичне дослідження письма, техніко – криміналістичне дослідження документів, криміналістична реєстрація.

Навички практичної реалізації положень даного розділу криміналістики складають основу професійної майстерності слідчого оскільки криміналістична техніка являє собою сукупність рекомендацій збирання, дослідження і використання доказової інформації в процесі розслідування злочинів.

Третій розділ "Криміналістична тактика". Завданням криміналістичної тактики є розроблення найбільш ефективних тактичних прийомів на основі широкого використання даних спеціальних наук, узагальнення передової слідчої та судової тактики, активне впровадження тактичних рекомендацій у практичну діяльність органів досудового розслідування та суду.

Ефективні прийоми збирання та дослідження доказів, що розробляються криміналістичною тактикою відповідно до вимог кримінально-процесуального закону, виступають одним із головних факторів успішного розслідування злочинів.

Четвертий розділ "Криміналістична методика". Завданням криміналістичної методики є поглиблене вивчення студентами методики розслідування окремих видів злочинів, як системи комплексних методичних рекомендацій щодо діяльності правоохоронних органів, які здійснюють дізнання та досудове розслідування, пізнавальної діяльності, спрямованої на встановлення обставин вчинення злочину на підставі загальної теорії криміналістики, теорії судових доказів, законів логіки й положень психології, організаційної діяльності, спрямованої на забезпечення планомірного розслідування окремих видів злочинів на підставі нормативних приписів та рекомендацій з наукової організації праці, оперативно-розшукової діяльності, що проводиться уповноваженими законом органами по виявленню та розкриттю злочинів, профілактичну діяльність, спрямовану на встановлення причин та умов, що сприяли вчиненню злочинів, яка здійснюється на підставі рекомендацій криміналістики, розробка системи комплексних криміналістичних рекомендацій щодо виявлення, розслідування і профілактики окремих видів злочинів. Криміналістична методика тісно пов'язана з криміналістичною технікою і тактикою, із яких черпає певні дані і прийоми формування методів розслідування і попередження злочинів.

Види занять з навчальної дисципліни

Навчальна дисципліна складається з лекційних і практичних занять, які підсумовує залік та іспит. Основні розділи та найбільш складні теми розглядаються на лекціях, інші виносяться на практичні, семінарські заняття та на самостійну роботу студента.

Метою вивчення курсу криміналістики є опанування студентами системи знань, умінь, навиків використання криміналістичних засобів та методів в розкритті, розслідуванні та попередженні злочинів. Ця загальна мета концентрується шляхом вирішення в процесі навчання часткових задач.

По-перше, такою задачею є практичне освоєння криміналістичних засобів і методів, що використовуються в розкритті та розслідуванні злочинів. В цьому зв'язку необхідно показати ведучу роль криміналістики в роботі з інформацією про подію злочину. Студент повинен засвоїти, що знання криміналістики та уміння використання її можливостей є необхідною умовою професійної підготовки в боротьбі зі злочинністю.

Друга, не менш відповідальна задача, складається в тому, щоб навчити студентів правильно розпізнавати по слідам та іншим ознакам злочину особу та характер дій злочинця, вміло використовувати криміналістично значиму інформацію в його розшуку і встановленню складу злочину.

Третя задача – оволодіння тактичними прийомами проведення слідчого огляду, обшуку, допиту та інших слідчих дій, а також оволодіння методикою розслідування окремих видів злочинів.

Програма самостійної роботи студента являє собою систему послідовно виконуваних завдань і розрахована на творче (проблемне) вивчення курсу криміналістики і включає такі прийоми, як робота над книгою, конспектування, самоконтроль знань. Дається список літератури для самостійного вивчення тем.

При потребі студенти можуть отримати консультацію викладача з питань, що недостатньо їм зрозумілі.

Студент повинен знати:

- предмет, систему, задачі та методи криміналістики; теоретичні основи криміналістичної ідентифікації та встановлення групової належності;
- сучасні технічні засоби, які використовуються в процесі розкриття, розслідування та попередження злочинів;
- класифікацію ознак зовнішності людини; методи та засоби виявлення, огляду, фіксації та вилучення слідів;
- характеристику і класифікацію вогнепальної та холодної зброї, слідів її застосування;
- основні положення криміналістичного дослідження рукописних та машинописних текстів, методи техніко - криміналістичного дослідження документів.
- загальні положення та завдання криміналістичної тактики; поняття і види кримінальних версій;
- поняття, завдання та види планування розслідування злочинів;
- тактичні та організаційні основи проведення окремих слідчих дій.
- систему та завдання криміналістичної методики;
- поняття, структури криміналістичної характеристики злочину і її значення;
- методику планування та організацію по розкриттю окремих видів злочинів.

Студент повинен вміти:

- використовувати теоретичні знання криміналістики; оволодіти та застосувати в практичній діяльності методи криміналістичної ідентифікації та встановлення групової належності.
- володіти техніко – криміналістичними засобами та прийомами виявлення, фіксації, вилучення слідів злочину та злочинця, попередження злочину, фіксації ходу і результату слідчих дій;
- виявляти ознаки підробки документів, використовувати ознаки почерку і письмової мови для встановлення автора документу;
- користуватись всіма видами криміналістичних обліків.
- будувати криміналістичні версії і робити їх перевірку;

- використовувати тактичні прийоми при проведенні слідчих дій;
- фіксувати результати слідчих дій, в тому числі з використанням техніко – криміналістичних та інших засобів.
- давати криміналістичну характеристику окремих видів злочинів;
- будувати і планувати перевірку слідчих версій по окремих видах злочинів, складати плани розслідувань;
- використовувати сучасні досягнення психології, кримінології при організації розслідування злочинів, виявляти причини і умови, які сприяють скоєнню злочинів і приймати заходи по їх попередженню.

Рекомендації щодо написання й оформлення контрольної роботи.

Учбовим планом підготовки студентів заочної форми навчання юридичного факультету ННІ права і соціальних технологій ЧНТУ передбачено написання контрольної роботи з предмету «Криміналістика».

Написання контрольної роботи – це самостійне опрацювання студентом завдань з визначеної теми, що відображає його рівень знань з даної навчальної дисципліни, а також відповідних наукових проблем криміналістики.

Педагогічна практика свідчить, що найбільш ефективному засвоєнню наукових положень криміналістики й придбанню необхідних практичних умінь та навичок, які передбачено програмою курсу, сприяє самостійне виконання студентами у міжсесійний період контрольної роботи. Оволодіння вказаними навичками дозволить студентам у майбутньому більш кваліфіковано здійснювати оперативну, слідчу, прокурорську, судову та адвокатську діяльність.

1. Призначення контрольної роботи

1.1. Контрольна робота призначена для формування у студентів навичок до самостійного учбового процесу, підняття їх теоретичного та професійного рівня, кращого засвоєння курсу "Криміналістики".

1.2. Під час написання контрольної роботи необхідно продемонструвати вміння самостійно працювати з літературою, аналізувати наукові джерела та правозастосовну практику, робити обґрунтовані висновки.

2. Мета виконання контрольної роботи

2.1. Контрольна робота має на меті набуття студентами вміння аналізувати норми кримінально-процесуального, кримінального права, засвоєння найбільш ефективних прийомів, методів і засобів боротьби зі злочинністю.

2.2. Вміння самостійно працювати з навчальною і науковою літературою, законодавчими та іншими нормативними актами, що надасть можливість набуття навичок вживати юридичну термінологію та освоїти

правову культуру, використовувати одержані знання в майбутній практичній діяльності.

2.3. Оволодіння криміналістичними знаннями передбачає не лише засвоєння теоретичних положень цієї науки, але й відпрацювання практичних умінь та навичок застосування сучасних техніко-криміналістичних засобів, прийомів і методів виявлення, фіксації, вилучення слідів та інших предметів, що можуть набути статусу речових доказів у кримінальному провадженні.

3. Визначення теми контрольної роботи

3.1. Контрольну роботу виконують за однією із запропонованих тем за останньою цифрою номера залікової книжки. Наприклад, остання цифра вашої залікової книжки "0". Отже, ви обираєте варіант № 10. Якщо остання цифра залікової книжки "7", то вибираєте варіант контрольної роботи № 7.

3.2. Після визначення теми студент повинен уважно ознайомитися з методичними рекомендаціями, і лише після цього приступити до виконання контрольної роботи.

3.3. Заміна варіантів не допускається.

3.4. Зміст контрольної роботи повинен відповідати визначеній темі.

4. Вимоги до написання та оформлення контрольної роботи

4.1. Зміст контрольної роботи складає чотири завдання, у тому числі: теоретичне питання, практичне завдання, задача, вирішення тестових завдань. Завдання виконуються та оформлюються в тій послідовності, у якій вони наведені у варіанті.

Теоретичне питання полягає у реферативному висвітленні питань з розділів "Криміналістики" : теоретичні основи криміналістики, криміналістична техніка, криміналістична тактика, криміналістична методика. Відповідь на теоретичне питання повинна бути повною, містити у собі актуальність досліджуваного питання та ступінь розробленості, а також посилання у тексті на використані джерела.

Практичне завдання по темах розділу "Криміналістична техніка" (у залежності від номера варіанту) передбачає вивчення і набуття

практичних навичок використання криміналістичних засобів і методів при виявленні, фіксації та вилученні слідів та речових доказів.

Розв'язання задачі (у залежності від номера варіанту) передбачає:

а) визначення слідчої дії, яку необхідно провести на певному етапі досудового розслідування, зі складанням плану її підготовки й проведення та висвітлення організаційно-підготовчих заходів й тактичних прийомів проведення цієї слідчої дії;

б) аналіз вихідної інформації, прийняття рішення щодо порушення кримінального провадження, складання розгорнутого письмового плану розслідування за фабулою, висування слідчих версій, висвітлення особливостей організаційно-підготовчих заходів і тактики проведення визначених у плані першочергових слідчих дій.

4.2. Для успішного виконання роботи студенту необхідно вивчити законодавчий та інший нормативний матеріал, який стосується даної теми. Також, під час виконання роботи необхідно використовувати джерела, рекомендовані на лекціях, а також підручники та іншу наукову і науково-практичну літературу, статті у всеукраїнських юридичних виданнях ("Право України", "Вісник Верховного Суду України", "Вісник прокуратури", "Юридична Україна" та ін.), Пріоритет слід надавати літературі, виданій в останні роки.

4.3. Відповідь на питання має бути повна та всебічна. Якщо з будь-якого питання в криміналістиці існують різні погляди, студенту треба навести їх, бажано, з одночасним викладенням власної позиції.

4.4. Робота має бути написана самостійно.

4.5. Виконання контрольної роботи: не у повному обсязі; не за своїм варіантом або переписування з аналогічної роботи іншого студента; шляхом механічного переписування літературних джерел з одного підручника, посібника, лекції тощо; на підставі не чинних нормативно-правових актів; є безумовною підставою для повернення її студенту на доопрацювання.

4.6. При посиленнях на закони та інші нормативні акти слід вказувати статтю або пункт цього акту, його повну назву, дату видання, орган яким

видано (затверджено) акт; джерело, в якому цей акт опубліковано.

4.7. Зміст подають на початку контрольної роботи після титульного аркушу. Зміст повинен містити найменування та номери початкових сторінок усіх завдань контрольної роботи, а також висновків та додатків. Заголовки змісту мають точно повторювати заголовки в тексті. Скорочувати їх або давати за іншою редакцією та послідовністю порівняно із заголовками в тексті не можна, Наприкінці роботи наводиться список використаних нормативних актів та літератури.

4.8. Контрольна робота повинна мати:

- а) відповідні відомості про студента, що її виконав,
- б) план із наданням номера варіанту та змісту завдання;
- в) номери сторінок;
- г) список використаних джерел;
- д) дату виконання.

4.9. Обсяг контрольної роботи повинен складати 20 - 25 сторінок рукописного тексту в зошиті, або 15 - 20 машинописного. Текст контрольної роботи друкується за допомогою комп'ютера на одній стороні аркуша білого паперу формату А4 (210 x297), кегль 14, через півтора інтервали між рядками.

Всі сторінки роботи підлягають наскрізній нумерації.

4.10. Контрольна робота має бути зібрана у папку або переплетена. Не допускається поміщення кожного аркушу роботи в окремий файл, що утруднює викладачеві написання зауважень і рекомендацій по тексту роботи, а також поміщення всієї роботи в один файл.

4.11. Робота має бути подана на кафедру не пізніше ніж за 10 днів до початку чергової екзаменаційної сесії.

4.12. Роботи, що не відповідають вимогам, повертається студенту на доопрацювання.

5. Критерії оцінки контрольної роботи

5.1. Під час оцінювання контрольної роботи враховується її зміст, правильність та самостійність виконання.

Критеріями оцінки є:

- Ступінь викладення матеріалу;
- Обсяг використаної літератури з теми;
- Використання спеціальної літератури, нормативних актів,
- Правильність та наукова обґрунтованість;
- Самостійність викладання;
- Додержання даних методичних рекомендацій.

6. Заключні положення

6.1. Студенти, які не здали на перевірку контрольну роботу без поважних причин, або отримали незадовільну оцінку, вважаються такими, що не виконали навчального плану.

6.2. Консультації з усіх інших питань, пов'язаних з виконанням контрольної роботи можна отримати безпосередньо у викладача, який проводить семінарські та лекційні заняття з даної навчальної дисципліни.

Варіанти контрольних робіт

Варіант № 1

1. Предмет, система, завдання, методи криміналістики та її значення в системі юридичних наук.

2. На аркуші паперу зробіть відбитки папілярних візерунків своїх десяти пальців. Як це робиться на дактилокарті. Назвіть типи папілярних візерунків які відобразились на відбитках.

3. 4 вересня 2016 до міського відділу поліції звернулася Мещерякова Н.П. із заявою про те, що її чоловік Мещеряков В.В. 1 вересня пішов на роботу і не повернувся. Працює він замісником директора приватного універсального магазину. На думку Мещерякової, її чоловік міг стати жертвою злочину.

Завдання: висуньте версії відносно зникнення Мещерякова В.В., складіть письмовий план розслідування, обґрунтуйте свою відповідь.

Тести по темі "Судова фотографія і відеозапис"

1. Судова фотографія дозволяє швидко і точно зафіксувати:

- 1) причини та умови, що сприяли вчиненню кримінального правопорушення;
- 2) виявлені сліди, предмети, знаряддя кримінального правопорушення;
- 3) механізм утворення слідів кримінального правопорушення;
- 4) підстави для відводу осіб, що ведуть процес;
- 5) особу злочинця.

2. Слідчий сфотографував місце події з оточуючою обстановкою з однієї точки, повертаючи фотоапарат навколо вертикальної осі на 40 градусів перед зйомкою кожного кадру. Який метод фотографування використано?

- 1) кругова панорамна фотографія;
- 2) стереофотографія;
- 3) вимірювальна фотографія;
- 4) лінійна панорамна фотографія;
- 5) макрофотографія.

3. Слідчий сфотографував місце події (великого за розміром і видовженого за формою), з оточуючою обстановкою з кількох точок, переміщаючись по паралельній лінії до об'єкта зйомки. При цьому кожний наступний кадр перекривав площу попереднього на 10-15%. Який метод фотографування використано?

- 1) кругова панорамна фотографія;
- 2) стереофотографія;
- 3) вимірювальна фотографія;
- 4) лінійна панорамна фотографія;
- 5) макрофотографія.

4. Слідчий сфотографував вікно та отвір в ньому, через який проник злочинець, розміщуючи вісь об'єктиву фотоапарата на відстані 1 м і перпендикулярно до об'єкта зйомки. Який вид фотографування виконано?

- 1) орієнтує;
- 2) вузлове;

- 3) детальне;
- 4) оглядове;
- 5) панорамне.

5. Слідчий сфотографував об'ємний слід ноги, залишений злочинцем у піску, з розташуванням біля сліду масштабної лінійки. Який вид фотографування виконав слідчий?

- 1) орієнтуєче;
- 2) вузлове;
- 3) детальне;
- 4) оглядове;
- 5) панорамне.

6. При фотографуванні живих осіб і трупів з метою їх ідентифікації застосовують метод фотозйомки:

- 1) сигналітичний;
- 2) орієнтуєчий;
- 3) вимірювальний;
- 4) формалізований;
- 5) детальний.

7. Для фотографування ушкоджень на тілі трупа застосовується:

- 1) репродукційна фотозйомка;
- 2) орієнтуєча фотозйомка;
- 3) впізнавальна фотозйомка;
- 4) детальна фотозйомка;
- 5) оглядова фотозйомка.

8. Вкажіть метод судово-оперативної фотографії:

- 1) панорамний;
- 2) вузловий;
- 3) фіксуєчий;
- 4) роздільний;
- 5) записуєчий.

9. Слідчий сфотографував загальний вигляд місця події з оточуючою його обстановкою. Який вид фотографування виконав слідчий?

- 1) орієнтуючий;
- 2) вузловий;
- 3) детальний;
- 4) оглядовий;
- 5) панорамний.

10. Для фотографування затриманих осіб застосовується:

- 1) вимірвальна фотозйомка;
- 2) панорамна фотозйомка;
- 3) сигналітична фотозйомка;
- 4) детальна фотозйомка;
- 5) оглядова фотозйомка.

Варіант № 2

1. Загальні положення криміналістичної тактики. Слідчі версії, організація та планування розслідування.

2. На аркуші паперу зробіть відбитки папілярних візерунків своїх десяти пальців як це робиться на дактилокарті, назвіть типи папілярних візерунків які відобразились на відбитках.

3. До міського відділу поліції зателефонував завідуючий складом матеріальних цінностей лікарні №1, що знаходиться по вул. Чарівна, 37 і повідомив, що вранці він виявив сліди проникнення до складу. Зі складу зникло багато матеріальних цінностей. На місце виїхала слідчо-оперативна група.

Завдання: проаналізуйте ситуацію, вкажіть завдання, які потрібно вирішити у ході огляду місця події, висуньте версії відносно фабули, складіть письмовий план розслідування, обґрунтуйте свою відповідь.

Тести по темі "Трасологія"

1. Основним способом фіксації слідів злочину є:

- 1) фотозйомка;

- 2) складання планів і схем;
- 3) опис в протоколі;
- 4) виготовлення зліпків з об'ємних слідів;
- 5) копіювання слідів на різноманітні матеріали (наприклад, на гуму, клейкі стрічки тощо).

2. За величиною відображеного рельєфу (за характером, ступенем змін у слідосприймаючому об'єкті) розрізняють:

- 1) сліди-предмети, сліди-речовини, сліди-відбитки;
- 2) об'ємні і поверхневі сліди;
- 3) сліди нашарування і відшарування;
- 4) локальні і периферичні;
- 5) статичні і динамічні.

3. Існує три типи папілярних узорів нігтьових фаланг пальців:

- 1) дугоподібні, петлеві, кругові;
- 2) дугоподібні, спіральні, еліпсоподібні;
- 3) дугові, радіальні, спіралевидні;
- 4) дугові, петлеві, завиткові;
- 5) дугові, спіралеподібні, еліпсоподібні.

4. Якщо центральна частина папілярного візерунку нігтьових фаланг пальців має вигляд кола, овалу, спіралі, а в нижній або верхній його частині дві (або три) дельти, то такий узор називається:

- 1) петлевим;
- 2) кругоподібним;
- 3) завитковим;
- 4) спіралевидним;
- 5) еліпсоподібним.

5. Властивостями папілярних візерунків, які роблять їх придатними для ідентифікації є:

- 1) індивідуальність, відносна незмінність (стійкість), відновлюваність;
- 2) індивідуальність, регенерація;
- 3) індивідуальність, загоюваність;

4) формування папілярних ліній в період внутрішньоутробного (до шести місяців вагітності) життя зародка людини;

5) індуктивність, стійкість, відновлюваність.

6. За об'ємними слідами ніг людини можна приблизно встановити:

1) напрям руху, вид і розмір взуття;

2) кількість злочинців, характер їх руху (крок, біг), напрям руху, вид і розмір взуття;

3) стать і вік;

4) фізичний стан людини, яка залишила слід;

5) всі запропоновані відповіді правильні.

7. Як виявляють поверхневі сліди рук?

1) оглядом у проникаючому світлі (якщо об'єкт огляду прозорий);

2) обробкою поверхні дактилоскопічними порошками;

3) окурюванням парами йоду;

4) з використанням хімічних реактивів (розчинів азотнокислого срібла, алоксану, нінгідрину);

5) усі відповіді правильні.

8. Криміналістичне дослідження пор, як джерел інформації для розшуку і ототожнення людини називається:

1) дактилоскопією;

2) пороскопією;

3) трасологією;

4) габітоскопією;

5) еджеоскопією.

9. Галузь трасології, що вивчає властивості та характеристики папілярних візерунків шкіри людини, в основному пальців рук, а також засоби і методи їх виявлення, фіксації, вилучення й дослідження з метою ідентифікації, розшуку, криміналістичної реєстрації особи називається:

1) дактилоскопією;

2) пороскопією;

3) трасологією;

- 4) габітоскопією;
- 5) еджеоскопією.

10. Як називаються сліди, які виникають уразі зміни об'єму поверхні слідосприймаючого об'єкта?

- 1) поверхневі;
- 2) об'ємні;
- 3) втиснуті;
- 4) локальні;
- 5) периферійні.

Варіант № 3

1. Методика розслідування крадіжок.

2. На аркуші паперу залиште відбиток нігтьової фаланги великого пальця лівої руки. Замалюйте його у збільшеному вигляді (10 на 10 см). На малюнку вкажіть і назвіть (8-10) індивідуальних ознак будови капілярного візерунку.

3. 23 травня біля 18 години невідомі, які проїжджали по вул. Морська на автомобілі "Вольво", кинули в бік палаток торговельного ряду дві бойові гранати. В результаті вибухів п'ять чоловік отримали поранення, два чоловіка померли на місці події.

Завдання: Проаналізуйте ситуацію, висуньте версії відносно фабули, складіть письмовий план розслідування, обґрунтуйте свою відповідь.

Тести по темі "Загальні положення криміналістичної техніки"

1. Науковою основою становлення, формування і удосконалення криміналістичної техніки як розділу криміналістики є:

- 1) гуманітарні науки;
- 2) точні науки;
- 3) природничі і технічні науки;
- 4) мистецтво;
- 5) ремесла.

2. В якому із варіантів правильно вказаний принцип, що покладений в основу системи криміналістичної техніки?

- 1) функціональний;
- 2) предметний;
- 3) природничий;
- 4) синтетичний;
- 5) математичний.

3. До системи криміналістичної техніки не входять:

- 1) криміналістична реєстрація;
- 2) криміналістична габітоскопія;
- 3) трасологія;
- 4) криміналістична рекогносцировка;
- 5) техніко-криміналістичне дослідження документів.

4. До науково-технічних засобів криміналістики не належать:

- 1) прилади;
- 2) інструменти;
- 3) концепції;
- 4) пристрої;
- 5) матеріали.

5. Назвіть критерій допустимості засобів криміналістичної техніки, який зазначено неправильно?

- 1) законність;
- 2) об'єктивність;
- 3) етичність;
- 4) безпечність;
- 5) науковість.

6. В яких із наведених варіантів правильно названий метод збирання криміналістичної інформації за допомогою технічних засобів?

- 1) власне криміналістичний;
- 2) загальнонауковий метод;
- 3) окремі методи;
- 4) лабораторні методи;
- 5) дедукції та індукції.

7. Який спосіб фіксації слідів злочинів є основним?

- 1) фотографування;
- 2) складання схем і планів;
- 3) опис в протоколі;
- 4) здійснення відеозапису;
- 5) копіювання слідів на різні матеріали.

8. Що з перерахованого не є галуззю криміналістичної техніки?

- 1) кримінальна реєстрація;
- 2) судова балістика;
- 3) спосіб скоєння злочинів;
- 4) криміналістичне дослідження документів;
- 5) криміналістична трасологія.

9. Спосіб виявлення слідів рук, який не використовується при огляді місця події.

- 1) фізичний;
- 2) хімічний;
- 3) візуальний;
- 4) медичний;
- 5) загальнонауковий.

10. Назвіть техніко-криміналістичний засіб, який використовується для виявлення слідів на місці події.

- 1) порівняльний мікроскоп;
- 2) ширококутний об'єктив;
- 3) дактилоскопічна плівка;
- 4) дактилоскопічний порошок;
- 5) силіконові пасти.

Варіант №4

1. Тактика огляду.
2. Оглянути об'єкт з ознаками часткової підробки (на вибір), скласти фрагмент протоколу огляду.
3. 15 червня на ринку співробітниками поліції був затриманий Морозов

С.С. при спробі обміну підроблених купюр, номіналом 100 грн., на загальну суму 2000 грн. в обмінному пункті банку "Еліта". При огляді автомобіля Морозова було виявлено ще 300 таких купюр що мали ознаки підробки.

Завдання: проаналізуйте ситуацію, висуньте версії відносно фабули, складіть письмовий план розслідування, обґрунтуйте свою відповідь.

Тести по темі "Ідентифікація людини за ознаками зовнішності"

1. Хто з вказаних вчених заклав наукові основи опису зовнішності особи за методом "словесного портрета"?

- 1) Г.Гросс;
- 2) А.Бертильон;
- 3) М.Бокаріус;
- 4) М.Герасимов;
- 5) М.Салтевський.

2. Що із нижче приведеного належить до об'єктивних джерел інформації про зовнішність особи?

- 1) рентгенівські знімки;
- 2) кістяні залишки;
- 3) фотокартки;
- 4) відеозображення;
- 5) усі перераховані джерела є об'єктивними.

3. Що із нижче приведеного належить до суб'єктивних джерел інформації про зовнішність особи?

- 1) рентгенівські знімки;
- 2) кістяні залишки;
- 3) фотокартки;
- 4) відеозображення;
- 5) малюнок виконаний особою, яка спостерігала злочинця, зовнішність якого необхідно встановити..

4. Які з вказаних видів ознак є власними ознаками зовнішності?

- 1) фізично – топографічні;
- 2) анатомічні (соматичні, морфологічні);

- 3) граматичні (пунктуаційні, синтаксичні);
- 4) сприйнятливі;
- 5) ідентифікаційні.

5. Які з вказаних видів ознак належать до власних ознак зовнішності?

- 1) фізично-топографічні;
- 2) візуально-видимі;
- 3) візуальні;
- 4) ідентифікаційні;
- 5) особливі.

6. Яка з вказаних ознак відноситься до загально фізичних (фізично-демографічних, антропологічних) ознак зовнішності людини?

- 1) татуювання;
- 2) артикуляція;
- 3) стать;
- 4) хода;
- 5) довге волосся.

7. Яка з вказаних ознак відноситься до анатомічних (соматичних) ознак зовнішності?

- 1) овальне обличчя;
- 2) значна кількість бородавок;
- 3) кульгавість;
- 4) високий ріст;
- 5) міміка.

8. Яка з вказаних ознак відноситься до функціональних (динамічних) ознак зовнішності?

- 1) постава,
- 2) кульгавість;
- 3) національність;
- 4) ріст;
- 5) шрам.

9. Яка з вказаних ознак відноситься до особливих ознак зовнішності?

- 1) артикуляція;
- 2) жестикуляція;
- 3) заяча губа;
- 4) міміка;
- 5) національність.

10. Яка з вказаних ознак відноситься до супутніх ознак зовнішності?

- 1) татуювання;
- 2) одяг;
- 3) вік;
- 4) хода;
- 5) міміка.

Варіант № 5.

1. Методика розслідування вбивств.

2. На м'якому ґрунті залиште доріжку слідів взуття. На аркуші паперу замалюйте її схематично і вкажіть елементи будови доріжки слідів та окремого сліду. Складіть фрагмент протоколу огляду доріжки слідів ніг.

3. Потерпілий Глущенко О.О. на допиті дав показання про те, що на кінцевій зупинці автобуса №30 до нього підійшов знайомий Попов, і попросив дати йому в борг 1000 грн. Глущенко відмовив. Тоді Попов вийняв із кишені ніж, став погрожувати вийнявши гаманець Глущенка, забравши 200\$ та 3000 грн. Після цього Попов зняв з руки Глущенка золотий перстень і зник. Співробітниками поліції було встановлено місце проживання Попова.

Завдання: Проаналізуйте ситуацію, складіть письмовий план допиту потерпілого. Висуньте типові версії відносно фабули, складіть письмовий план розслідування, обґрунтуйте свою відповідь.

Тести по темі "Предмет, завдання, система і методи криміналістики"

1. Предметом криміналістики є:

- 1) вивчення слідів злочину;

2) закономірності механізму вчинення злочину, виникнення інформації про злочин і його учасників, збирання, дослідження, оцінки і використання доказів;

3) розслідування окремих видів злочинів;

4) розслідування групових злочинів;

5) всі відповіді вірні.

2. Яка природа науки криміналістики?

1) юридична;

2) суспільна;

3) природнича;

4) інтеграційна;

5) гуманітарна.

3. Назвіть загальне завдання криміналістики.

1) сприяння своїми методами і засобами боротьбі із злочинністю;

2) розробка і вдосконалення організаційних, тактичних і методичних основ досудового розслідування і криміналістичної експертизи;

3) вивчення об'єктивних закономірностей, які складають предмет криміналістики, загальних методологічних основ;

4) розробка і вдосконалення криміналістичних засобів і методів запобігання злочинам;

5) всі відповіді вірні.

4. Термін «криміналістика» вперше з'явився в роботі:

1) Г. Гросса «Керівництво для судових слідчих, як система криміналістики»;

2) Р.С. Белкіна «Курс радянської криміналістики»;

3) А.Н. Васил'єва і Н.П. Яблокова «Предмет, система і теоретичні основи криміналістики»;

4) І.М. Лузгіна «Розслідування як процес пізнання»;

5) Е.Р. Росинської «Криміналістика».

5. Питання про предмет, завдання, систему і методи криміналістики відносять до:

- 1) приватно-наукової теорії криміналістики;
- 2) загальної теорії криміналістики;
- 3) простої теорії криміналістики;
- 4) складової теорії криміналістики;
- 5) всі відповіді вірні.

6. Які розділи входять у систему криміналістики?

- 1) організація розслідування злочинів, криміналістична техніка, криміналістична тактика, криміналістична експертиза;
- 2) загальна теорія криміналістики, криміналістична техніка, криміналістична тактика, методика розслідування окремих видів злочинів;
- 3) введення в криміналістику, криміналістична техніка, криміналістична експертиза, криміналістична тактика і криміналістична методика;
- 4) криміналістична техніка, криміналістична тактика, криміналістична методика.

7. Спеціальними завданнями криміналістики є:

- 1) розробка і вдосконалення техніко-криміналістичних засобів і методів збирання, дослідження, оцінки і використання доказів в цілях розкриття, розслідування і запобігання злочинам;
- 2) вивчення об'єктивних закономірностей, які складають предмет і методологічні основи криміналістики;
- 3) розробка і вдосконалення організаційних, тактичних і методичних основ досудового розслідування;
- 4) розробка і вдосконалення криміналістичних засобів і методів запобігання злочинам;
- 5) всі відповіді вірні.

8. Спеціальними методами криміналістики є:

- 1) моделювання, порівняння, опис;
- 2) методи ідентифікації, контрастної фотографії, техніко-криміналістичного дослідження документів;
- 3) діалектичний матеріалізм, експеримент, опис, вимірювання;
- 4) спостереження, порівняння, експеримент, опис;

5) всі відповіді вірні.

9. З якими галузями науки пов'язана криміналістика?

- 2) кримінальним правом;
- 3) кримінальним процесом;
- 4) кримінально-виконавчим правом;
- 5) судовою медициною;
- 6) всі відповіді вірні.

10. Антропометричні методи використовують при експертизі:

- 1) людини;
- 2) трупів;
- 3) кісткових залишків;
- 4) транспортних засобів;
- 5) зброї.

Варіант № 6

1. Тактика обшуку.

2. Інструментом на дереві або на іншій слідосприймаючій поверхні залиште слід "слід знаряддя злому". Проведіть його огляд та складіть фрагмент протоколу огляду.

3. До міського відділу поліції зателефонував завідуючий складом матеріальних цінностей лікарні №1, що знаходиться по вул. Чарівна, 37 і повідомив, що вранці він виявив сліди проникнення до складу. Зі складу зникло багато матеріальних цінностей. На місце виїхала слідчо-оперативна група.

Завдання: Проаналізуйте ситуацію, вкажіть завдання, які потрібно вирішити у ході огляду місця події, висуньте версії відносно фабули, складіть письмовий план розслідування, обґрунтуйте свою відповідь.

Тести по темі "Техніко-криміналістичне дослідження документів"

1. У якій відповіді неправильно названо безпосередній об'єкт:

- 1) рукописні тексти і машинописні тексти;
- 2) документи, виготовлені поліграфічним способом;
- 3) змістовна та (або) графічна сторона документа;

- 4) знаряддя письма;
- 5) матеріали документів.

2. У якій відповіді правильно названо криміналістичний вид підробки документів?

- 1) інтелектуальна підробка;
- 2) логічна підробка;
- 3) площинно-стрічкова підробка;
- 4) вербально-фіксована підробка;
- 5) матеріально-фіктивна підробка.

3. У якій відповіді правильно названо ознаку підчистки документів?

- 1) порушення проклейки паперу, що призводить до її пористості, гігроскопічності, появи матової поверхні;
- 2) має місце зміна кольору паперу в місцях відповідних маніпуляцій, а саме пожовтіння;
- 3) порушення структури поверхневого шару паперу (строкатість, ворсистість волокон, втрата глянсу і проклейки);
- 4) папір стає ламким, через що на ньому утворюються тріщини;
- 5) різнобарвність ділянок документа, наявність ореолу від первинного барвника на документі по краях поля маніпуляцій.

4. У якій відповіді правильно названо ознаку (слід) хімічного витравлювання як способу підробки документів?

- 1) на місці підробки шар паперового носія стає тоншим;
- 2) при тривалому зберіганні документів можливе повне руйнування ділянки паперу (утворення дірок), що зазнала маніпуляцій;
- 3) мають місце розпливи барвника в новому тексті;
- 4) порушення структури верхнього шару паперу, у результаті чого він стає більше шорсткуватою;
- 5) спостерігається шерохватість волокон паперу, ушкодження лінії лінування та фонової захисної сітки.

5. Якщо на бланку встановленого зразка при наявності усіх реквізитів з дотриманням регламентованих технологій його виготовлення, містяться завідомо неправдиві відомості, то має місце:

- 1) матеріальна підробка;
- 2) інтелектуальна підробка;
- 3) повна підробка;
- 4) часткова підробка;
- 5) документ – речовий доказ.

6. До завдань техніко-криміналістичного дослідження документів не відноситься :

- 1) дослідження відтисків печаток і штампів;
- 2) дослідження підписів від імені певних осіб;
- 3) визначення того, чоловіком або жінкою виконаний текст;
- 4) встановлення способу виготовлення документа;
- 5) визначення того, чи виготовлені різні документи з використанням одних і тих же матеріалів.

7. Ознаками підчистки документів є:

- 1) знебарвлення або зміна кольору захисної сітки;
- 2) поява матовості або зміна кольору паперу;
- 3) відмінність у відтінках і якості паперу різних листів одного документа;
- 4) наявність залишків стороннього барвника, шерохватість волокон;
- 5) наявність відзеркалення знаків.

8. Заміна частини документів називається:

- 1) додрукованістю;
- 2) склеюванням;
- 3) травленням;
- 4) допискою;
- 5) друкарською помилкою.

9. Інтелектуальна фальсифікація у документах виявляється за допомогою проведення:

- 1) техніко-криміналістичної експертизи документів;
- 2) слідчих дій;
- 3) оперативно-розшукових (слідчих) заходів;
- 4) почеркознавчого дослідження документів.

10. Зразки для порівняльного дослідження документів поділяються на:

- 1) індивідуальні;
- 2) умовні;
- 3) вільні;
- 4) експериментальні;
- 5) процесуальні.

Варіант № 7

1. Тактика допиту.

2. На аркуші паперу залиште відбиток нігтьової фаланги великого пальця лівої руки. Замалюйте його у збільшеному вигляді (10 на 10 см). На малюнку вкажіть стрілкою і назвіть (8-10) індивідуальних ознак будови папілярного візерунка.

3. З січня о 13-ій годині в чергову частину міського відділу поліції звернулася гр. Овчаренко С.С. з повідомленням про те, що вранці, коли вона перебувала на роботі, невідомі злодії шляхом зламу вхідних дверей проникли в її квартиру, з якої здійснили крадіжку індивідуального майна і цінностей на суму понад 150000 грн.

Завдання: Проаналізуйте ситуацію, вкажіть завдання, які потрібно вирішити у ході огляду місця події, висуньте версії відносно фабули, складіть письмовий план розслідування, обґрунтуйте свою відповідь.

Тести по темі "Криміналістична реєстрація"

1. У якій відповіді правильно зазначено види обліків, що функціонують в Україні?

- 1) облік записів голосів та мовлення осіб;
- 2) дактилоскопічний;
- 3) облік грошових знаків та пластикових платіжних карток;
- 4) облік генетичних ознак людини;
- 5) всі варіанти є правильними.

2. Об'єктами криміналістичних обліків є:

- 1) нарізна вогнепальна зброя;
- 2) невідомі хворі люди;
- 3) гладкоствольна вогнепальна зброя;
- 4) викрадені речі.

3. Які існують види обліків?

- 1) експертно-криміналістичні, оперативно-криміналістичні, довідково-криміналістичні;
- 2) криміналістичні, оперативно-довідкові, розшукові;
- 3) довідково-інформаційні, криміналістичні, експертні;
- 4) експертно-криміналістичні, довідково-інформаційні, оперативно-довідкові;
- 5) оперативно-інформаційні, слідчо-криміналістичні, експертні.

4. У міськрайорганах поліції ведуться наступні обліки:

- 1) облік підроблених грошових знаків;
- 2) облік втраченої, виявленої і викраденої вогнепальної нарізної зброї;
- 3) слідотека слідів рук, вилучених з місць нерозкритих злочинів;
- 4) фонотека голосів осіб, що представляють оперативний інтерес;
- 5) картотека мікрооб'єктів.

5. Який з названих обліків не здійснюється експертно-криміналістичними підрозділами МВС України?

- 1) облік засуджених за прізвищами;
- 2) облік підроблених медичних рецептів;
- 3) облік куль, гільз і патронів із слідами зброї;
- 4) облік осіб за ознаками зовнішності;
- 5) облік слідів рук, вилучених з місць подій.

6. Обліки бувають:

- 1) централізовані;
- 2) місцеві;
- 3) спеціальні;
- 4) базові.

7. Об'єктами криміналістичної реєстрації є наступні категорії людей:

- 1) засуджені;
- 2) невідомі злочинці, що зникли з місця події;
- 3) безвісти зниклі особи;
- 4) невпізнані трупи.

8. Способи реєстрації:

- 1) описовий;
- 2) дактилоскопічний;
- 3) фотографічний;
- 4) колекційний.

9. Картотечна форма обліку ведеться у формі:

- 1) журналів;
- 2) списків;
- 3) фотоальбомів;
- 4) фотокарток.

10. Система криміналістичних обліків покликана забезпечити поліцію інформацією про:

- 1) осіб, що притягувалися до кримінальної відповідальності;
- 2) осіб, що втекли з місць позбавлення волі;
- 3) зниклих безвісти;
- 4) затриманих.

Варіант № 8

1. Тактика слідчого експерименту.
2. На аркуші паперу залиште відбиток нігтьової фаланги великого пальця лівої руки. Замалуйте його у збільшеному вигляді (10 на 10 см). На

малюнку вкажіть стрілкою і назвіть (8-10) індивідуальних ознак будови папілярного візерунка.

3. 29 січня в чергову частину міського відділу поліції надійшло повідомлення, що у вагоні електропоїзду, що знаходився на відстої на станції Промислова, був знайдений молодий чоловік без свідомості і документів, в крові, з багатьма тілесними пошкодженнями. Після доставлення до лікарні потерпілий помер, не приходячи до свідомості. В результаті огляду місця події були виявлені, зафіксовані і вилучені: плями бурого кольору, схожі на кров, з підлоги та дивану: скляна пляшка зеленого кольору (0,5 л) з 2 чіткими слідами пальців рук; два недопалки сигарет "Фільтр" і "Ватра".

Завдання: Проаналізуйте слідчу ситуацію, яку інформацію ще потрібно зібрати і з яких джерел, висуньте та обґрунтуйте слідчі версії, складіть письмовий план розслідування, обґрунтуйте свою відповідь.

Тести по темі "Криміналістичні версії, організація і планування розслідування"

1. Принципи планування:

- 1) принцип індивідуальності;
- 2) принцип конкретності;
- 3) принцип динамічності;
- 4) принцип вибіркової (варіативної);
- 5) принцип реальності.

2. Який принцип планування розслідування означає гнучкість плану, його рухливість, необхідність пристосовувати планування до обстановки слідства, що постійно змінюється?

- 1) принцип індивідуальності;
- 2) принцип конкретності;
- 3) принцип безперервності;
- 4) принцип вибіркової (варіативної);
- 5) принцип реальності.

3. З якого моменту починається (повинно починатись) планування розслідування?

1) з моменту подання заяви, повідомлення про вчинення кримінального правопорушення або після самостійного виявлення слідчим з будь-якого джерела обставин;

2) на початковому етапі розслідування;

3) з моменту початку здійснення невідкладних слідчих дій;

4) з моменту зібрання відносно достатньої доказової інформації про подію кримінального правопорушення і її учасників;

5) з моменту встановлення особи злочинця, при цьому необов'язковим є його затримання чи виявлення місця його перебування.

4. Який план доцільно скласти слідчому, якщо у його провадженні одночасно перебуває декілька матеріалів досудових розслідувань

1) письмовий план розслідування усіх проваджень (за усіма матеріалами розслідування);

2) календарний план роботи слідчого;

3) письмовий план здійснення тактичних операцій;

4) письмовий план роботи бригади (слідчо-оперативної групи);

5) усі вище приведені відповіді правильні.

5. У якому варіанті відповіді вказано, який за змістом зібраний фактичний матеріал не може слугувати основою (підставою) для висунення версії?

1) інформація, що безпосередньо виникла при вчиненні злочину, – одержана з усіх матеріальних та ідеальних відображень, що утворилися при вчиненні злочину;

2) інформація, не пов'язана з конкретною подією, – дані природничих і технічних наук, об'єктивні закономірності природи;

3) результати узагальнення практики, довідковий матеріал, у тому числі криміналістичні характеристики окремих видів злочинів;

4) професійний і життєвий досвід суб'єкта, що висуває версію;

5) правильної відповіді не запропоновано.

6. Як називається версія, яка пояснює місце ймовірного перебування розшукуваних осіб, слідів, засобів учинення злочину?

- 1) обшукова;
- 2) пошукова;
- 3) оперативно-розшукова;
- 4) слідча;
- 5) такого різновиду версії не існує.

7. Версії, що містять припущення про елементи складу злочину,

називаються:

- 1) загальними;
- 2) частковими;
- 3) детальними;
- 4) типовими;
- 5) простими.

8. Правила перевірки версій:

- 1) одночасна та паралельна перевірка;
- 2) послідовна перевірка;
- 3) різночасна перевірка;
- 4) системна перевірка;
- 5) всі відповіді вірні.

9. Підставою для побудови версій є:

- 1) будь-які фактичні дані, отримані процесуальним та оперативно-розшуковим шляхом;
- 2) тільки фактичні дані, отримані процесуальним шляхом;
- 3) тільки фактичні дані, отримані оперативно-розшуковим шляхом;
- 4) тільки фактичні дані, отримані із криміналістичних обліків та архівних матеріалів;
- 5) всі відповіді вірні.

10. У якому варіанті відповіді вказано, який за змістом зібраний фактичний матеріал не може слугувати основою (підставою) для висунення версії?

1) інформація, що безпосередньо виникла при вчиненні злочину, – одержана з усіх матеріальних та ідеальних відображень, що утворилися при вчиненні злочину;

2) інформація, не пов'язана з конкретною подією, – дані природничих і технічних наук, об'єктивні закономірності природи;

3) результати узагальнення практики, довідковий матеріал, в тому числі криміналістичні характеристики окремих видів злочинів;

4) професійний і життєвий досвід суб'єкта, що висуває версію;

5) правильної відповіді не запропоновано.

Варіант № 9

1. Тактика призначення та проведення судової експертизи.

2. На аркуші паперу зробіть відбитки папілярних візерунків своїх десяти пальців, як це робиться на дактилокарті, назвіть типи папілярних візерунків, які відобразились на відбитках.

3. 7 квітня, в лісосмузі, співробітники поліції знайшли обгорілий автомобіль "ВАЗ-2106". У багажнику машини був виявлений обгорілий труп невідомої жінки з ознаками насильницької смерті.

Завдання: Проаналізуйте ситуацію, висуньте версії відносно фабули складіть письмовий план початкового етапу розслідування, обґрунтуйте свою відповідь.

Тести по темі "Призначення та проведення судових експертиз"

1. Процесуальний документ, в якому викладаються підстави проведення експертизи, хід та результати експертного дослідження:

1) постанова про призначення експертизи;

2) висновок експерта;

3) довідка спеціаліста;

4) висновок спеціаліста;

5) довідка експерта.

2. Ідентифікаційними експертизами головним чином є:

1) криміналістичні;

- 2) ґрунтознавчі;
- 3) товарознавчі;
- 4) судово-біологічні;
- 5) фармацевтична.

3. Діагностичною експертизою головним чином є:

- 1) екологічна;
- 2) автотехнічна;
- 3) психіатрична;
- 4) психологічна;
- 5) усі приведені у інших варіантах відповідей види експертиз.

4. У структурі яких органів державної влади діють експертні криміналістичні установи?

- 1) науково-дослідні інститути судових експертиз (НДІСЕ) Міністерства юстиції України;
- 2) судово-експертні служби Державної судової адміністрації;
- 3) науково-дослідні криміналістичні управління і відділи Генеральної прокуратури України;
- 4) криміналістичні лабораторії у структурі вишів Міністерства освіти і науки України;
- 5) криміналістичні лабораторії у структурі вишів органів Національної поліції України.

5. Порівняльні зразки для експертного дослідження, створені, виготовлені або такі, що виникли поза зв'язком з даним провадженням, і, як правило, до його початку називають:

- 1) вільні;
- 2) експериментальні;
- 3) умовно-вільні;
- 4) довільні;
- 5) дослідчі.

6. Питання на експертизу повинні відповідати таким основним вимогам:

1) не виходити за межі спеціальних знань експерта і не мати правового характеру;

2) бути визначеними, конкретними та короткими;

3) мати логічну послідовність;

4) характеризуватися повнотою та мати комплексний характер;

5) усім приведеним в інших варіантах відповідей вимогам;

7. Суть судової експертизи полягає:

1) у досягненні істини у кримінальній справі;

2) в експертному огляді слідів, вилучених на місці події;

3) у дослідженні фахівцями різних об'єктів для вирішення питань, що вимагають спеціальних знань;

4) у залученні фахівців-криміналістів для участі при виконанні слідчих дій;

5) усі відповіді правильні.

8. До підготовки і призначення судової експертизи відносяться:

1) вибір експертної установи;

2) отримання і відбір об'єктів експертного дослідження;

3) винесення постанови про призначення експертизи і задоволення клопотань зацікавлених осіб;

4) виконання постанови, тобто направлення її в експертну установу або експертові;

5) усі відповіді правильні.

9. Експертиза з метою встановлення особи виконавця рукописного тексту – це:

1) судово-матеріалознавча експертиза;

2) судово-трасологічна експертиза;

3) судово-технічна експертиза документів;

4) судово-біологічна експертиза;

5) судово-портретна експертиза.

10. Експериментальними зразками є:

1) зразки, що виникли до порушення кримінального провадження;

- 2) зразки, відібрані у певних осіб після порушення кримінального провадження;
- 3) зразки, що виникли після порушення кримінального провадження , але не у зв'язку з справою, що розслідується;
- 4) зразки, що вилучаються з місць подій;
- 5) усі відповіді правильні.

Варіант №10

1. Методика розслідування шахрайства.
2. Інструментом на дереві або на іншій слідосприймаючій поверхні залиште слід знаряддя злому. Проведіть його огляд та складіть фрагмент протоколу огляду.
3. Порушене кримінальне провадження у зв'язку з розбійним нападом на квартиру робітника комерційного банку та вбивством хазяїна квартири, свідчили цінності, які були викрадені злочинцями. Усі цінності злочинці могли вивезти тільки на машині. Судячи з даних огляду місця події, потерпілий завдав нападникам ушкодження за допомогою металевого підсвічника. На ньому, а також у під'їзді були виявлені сліди бурого кольору схожі на кров.

Завдання: Проаналізуйте ситуацію, вкажіть завдання, які потрібно вирішити у ході огляду місця події, висуньте версії відносно фабули, складіть письмовий план розслідування , обґрунтуйте свою відповідь

Тести по темі "Тактика огляду"

1. Як називається слідча дія (група слідчих дій), що полягає (-ють) в безпосередньому сприйнятті, виявленні, закріпленні і дослідженні слідчим матеріальних джерел інформації для встановлення обставин, що мають значення для справи?

- 1) отримання зразків для експертизи;
- 2) обшук;
- 3) слідчий огляд;
- 4) огляд місця події;
- 5) усі відповіді правильні.

2. Що із нижче приведенного не є безпосереднім завданням огляду місця події?

- 1) безпосереднє вивчення слідчим обстановки місця події, з'ясування характеру і обставин події злочину;
- 2) виявлення, дослідження, фіксація і вилучення матеріальних слідів-відображень;
- 3) аналіз матеріальних джерел і одержання криміналістичної інформації для конструювання версій про механізм події, її учасників і особу злочинця;
- 4) виявлення особи, що переховується від слідства чи суду;
- 5) збирання інформації для організації розшуку злочинця по гарячих слідах.

3. У якому варіанті відповіді вказано вид слідчого огляду за послідовністю виконання (за часом провадження)?

- 1) основний;
- 2) повторний;
- 3) додатковий;
- 4) огляд на стадії досудового розслідування;
- 5) судовий огляд (огляд на стадії судового розгляду).

4. Вкажіть вид слідчого огляду за обсягом його здійснення?

- 1) первинний;
- 2) основний;
- 3) повторний;
- 4) огляд на стадії перевірки повідомлення про кримінальне правопорушення (до внесення відомостей про кримінальне правопорушення до Єдиного загальнодержавного реєстру розслідувань);
- 5) судовий огляд (огляд на стадії судового розгляду).

5. У якій відповіді вказано специфічний вид слідчого огляду, при проведенні якого повинні бути дотримані особливі процесуальні умови?

- 1) огляд місця події – житла чи іншого володіння особи;
- 2) огляд поштово-телеграфної кореспонденції;
- 3) огляд документів, що містять комерційну чи державну таємницю;

- 4) огляд матеріалів технічного документування (відеозаписів) події злочину, зафіксованих у ході відповідного ОРЗ;
- 5) освідування.

6. Який тактичний принцип слідчого огляду має на меті забезпечення максимального збереження обстановки та об'єктів до моменту огляду, що безпосередньо впливає на ефективність і результативність цієї слідчої дії?

- 1) цілеспрямованість;
- 2) планомірність;
- 3) повнота;
- 4) своєчасність;
- 5) принцип єдиного керівництва оглядом.

7. Яке положення розкриває принцип повноти огляду?

- 1) в ході проведення цієї слідчої дії повинні бути виявлені та досліджені всі сторони, ознаки об'єкта, які мають відношення до розслідуваної події, із повним та належним відображенням цих ознак у протоколі та додатках до нього;
- 2) із об'єктів огляду обов'язково беруться зразки запахових речовин;
- 3) для виявлення деяких об'єктів (слабкопомітних, мікрооб'єктів, мікрослідів тощо) необхідно застосовувати збільшувальні прилади і створювати відповідні умови освітлення;
- 4) дослідження і фіксація всього виявленого має здійснюватись в тому вигляді, в якому це було в дійсності (насправді);
- 5) недопустимість у протоколі огляду висновків, оцінок і припущень слідчого, спеціаліста, оперативного працівника чи інших учасників огляду.

8. Який тактичний принцип огляду місця події зобов'язує слідчого провести огляд одразу після надходження повідомлення про подію

в будь-який час доби, і лише за несприятливих умов допускається його перенесення на певний час, але з обов'язковим розпорядженням про охорону місця події?

- 1) цілеспрямованість;
- 2) повнота;
- 3) оперативність;
- 4) своєчасність (невідкладність);
- 5) раптовість.

9. Яке з нижче приведених положень-вимог до проведення слідчого огляду впливає з принципу його безпечності:

1) правильна організація огляду; чіткий розподіл функцій між його учасниками, уміння використовувати знання спеціаліста – вибухівника (піротехніка), баліста, пожежника, хіміка, спеціаліста у галузі радіоактивних матеріалів тощо;

2) для виявлення деяких об'єктів (слабкопомітних, мікрооб'єктів, мікрослідів тощо) необхідно застосовувати збільшувальні прилади і створювати відповідні умови освітлення;

3) дослідження і фіксація всього виявленого має здійснюватись в тому вигляді, в якому це було в дійсності (насправді);

4) слідчий вживає належних заходів для забезпечення присутності під час проведення огляду осіб, чий права та законні інтереси можуть бути обмежені або порушені;

5) недопустимість у протоколі огляду висновків, оцінок і припущень слідчого, спеціаліста, оперативного працівника чи інших учасників огляду.

10. Які етапи виділяють в оглядах місць подій? (Вкажіть у логічній послідовності)

- 1) системний, початковий, основний;
- 2) початковий, дослідницький, заключний;
- 3) підготовчий, заключний, робітник;
- 4) підготовчий, робітник, заключний;
- 5) робітник до виїзду на місце події, підготовчий, заключний.

Рекомендована література:

1. Абрамова В.М. Криміналістика : [навч. посіб. для дистанційного навчання] / [В.М. Абрамова. А.О. Ляш]; за наук. ред. А.В. Іщенко. - К. : Університет «Україна», 2007. - 557 с.
2. Аверьянова Т.В. Назначение экспертизы и стадии ее производства // Эксперт. Руководство для экспертов органов внутренних дел / Под ред. Т.В. Аверьяновой. В.Ф. Статкуса. - М. : КноРус, Право и закон. 2003. - 592 с.
3. Аверьянова Т.В. Судебная экспертиза : [курс общей теории.] - М. : Норма. 2007.-479 с.
4. Алексеев О.О. Розслідування окремих видів злочинів : навч. посіб. 2-ге вид. перероб. та доп. / О.О. Алексеев, В.К. Весельський. В.В. Пяковський - К. : «Центр учбової літератури», 2014. - 320 с.
5. Бакин Е.А. Осмотр места происшествия при преступлениях, совершенных путем взрыва, и некоторые аспекты криминалистических исследований изъятых вещественных доказательств : [методическое пособие] / Е.А. Бакин. И.Ф. Алешина. - М. : Управление методического обеспечения Ген.прок. РФ. 2001. - 46 с.
6. Басай В.Д. Основы криминалистической одорологии : дис. ... на соискание науч. степени доктора юр. наук : 12.00.09 / Басай Виктор Давыдович. - К., 2003 - 385 с.
7. Бастрыкин А.И. Криміналістика. Техника, тактика и методика расследования преступлений : [научно-практическое пособие] / А.И. Бастрыкин. - С.-По. : Ореол. 2008. - 480 с.
8. Бахин В.П. Криминалистическая методика : Лекция ! В.П. Бахин. - Киев. 1999.-35 с.

9. Бахин В.П. Понятие, сущность и содержание криминалистической тактики : [лекция для студ. и слушат. юрид. вузов] / В. П. Бахин. - К. : Нац. акад. внутр. дел Украины. 1999. - 34 с.
10. Бахін В.П. Шляхи формування професійної майстерності експерта / [Бахін В.П., Калініченко О.Л.] // Криміналістичний вісник. - К., 2005. - Вип. 2(4).-С. 66-71.
11. Бахін В.П. Взаємодія слідчого з фахівцями під час огляду місця події (збір інформації про особу, що скоїла злочин) : Науково-практичні рекомендації / В.П. Бахін, О.О. Волобуєва. - Донецьк : ДЮІ, 2005. - 72 с.
12. Бахін В.П. Поліцейський допит у СІЛА (поради допитуючому) : [навч. посіб.] / В.П. Бахін, В.К. Весельський, Т.С. Маліков - НАВСУ. - К. : Правник. 1997. - 32 с.
13. Бахін В.П. Тактика допиту : [навч. посіб.] / В.П. Бахін, В.К. Весельський. - К. : Правник. 1997. - 64 с.
14. Бедняков И.Л. Обыск: проблемы эффективности и доказательственного значения / И.Л. Бедняков. - М.: Юрлигинформ. 2010.-176 с.
15. Белкин Р.С. История отечественной криминалистики / Р.С. Белкин. - М.: Изд-во Норма, 1999. -65 с.
16. Белкин Р.С. История советской криминалистики. Формирование частных криминалистических теорий (1940-е - 1950-е годы) : учебное пособие / Р.С. Белкин, А.И. Винберг. - М. : НИиРИО. 1983. - 78 с.
17. Белкин Р.С. История советской криминалистики. Этап возникновения и становления науки (1917-1930-е гг.): учебное пособие / Р.С. Белкин, А.И. Винберг. - М. : НИ и РИО. 1982. - 70 с.
18. Белкин Р.С. Криминалистическая энциклопедия / Р.С. Белкин. - 2-е изд. доп. - М.: Мегатрон XXI 2000. - 334 с.
19. Белкин Р.С. Курс криминалистики: [учеб, пособие для вузов.]. - М. : ЮНИТИ ДАНА. Закон и право. 2001. - 837 с.
20. Белкин Р.С. Курс криминалисткн: в 3 т. / Р.С. Белкин. - М.: Юрист. 1997. Т. 1 : Общая теория криминалистики. - 1997. - 408 с.

21. Белкин Р.С. Курс криминалисткн: в 3 т. / Р.С. Белкин. - М.: Юрист. 1997. - Т. 2. : Частные криминалистические теории. - 1997.-463 с.
22. Белкин Р.С. Курс криминалисткн: в 3 т. / Р.С. Белкин. - М.: Юрист. 1997. - Т. 3 : Криминалистические средства, приемы и рекомендации. 1997. - 478 с.
23. Белкин Р.С. Криминалистическая энциклопедия / Р.С. Белкин. - М.: Издательство БЕК. 1997.- 342 с.
24. Белкин Р.С. Тактика следственных действий / Р.С. Белкин. Е.М. Лившиц. - М. : Новый Юрист. 1997. - 176 с.
25. Беляков А.А. Взрывчатые вещества и взрывные устройства (криминалистическая взрывотехника) / А.А. Беляков. - М. : Юрлигинформ. 2003. - 256 с.
26. Беляков А.А. Оружиеведение: Часть 2. Боеприпасы : [учебное пособие] / А.А. Беляков. А.Н. Матюшенков - Челябинск : Челябинский юридический институт МВД России. 2004. - 200 с.
27. Библиографический указатель диссертаций по криминалистике / [Бахин В.П.. Викторова Е.Н.. Ищенко А.В.]. - М. : Типография ВНИИ-ТЭМР. 1989.-156 с.
28. Биленчук П.Д. Тактические приемы, тактические комбинации, тактические операции: [учеб, пособие] / П.Д. Биленчук. В.Н. Романько. С.И. Цветков. - К.. 1992. - 24 с.
29. Бирюков В.В. Криминалистическое оружиеведение : [учебное пособие] / В.В. Бирюков. - Луганск : СПД Резников В.С., 2013. - 256 с.
30. Бирюков В.В. Цифровая фотография: перспективы использования в криминалистике : [монография] / В.В. Бирюков. - Луганск: РИО ЛИВД. 2000. -138 с.
31. Бишовець О.В. Психологічний вплив у кримінальному провадженні: теорія і практика : [монографія] / О.В. Бишовець. - К. : Істина. 2013. - 152 с.

32. Біленчук П.Д. Балістика: криміналістичне вогнестрільне зброєзнавство : [підручник] / П.Д. Біленчук. А.В. Кофанов. В.Ф. Сулява ; [за редакцією проф. П.Д. Біленчука.] - К.: Міжнародна агенція «Веєгопе». 2003. - 384 с.

33. Біленчук П.Д. Аналогова і електронна фотографія: історіографія, характеристика, порівняльний аналіз, сфери застосування в юриспруденції : [навчальний посібник] / П.Д. Біленчук. А.В. Кофанов.

О.Л. Кобилянський. А.І. Терешкевич : [за ред. П.Д. Біленчука]. - Київ : Українська Академія підприємництва. 2009. - 40 с.

34. Біленчук П.Д. Документування результатів слідчої дії: методи фіксації доказової інформації: [монографія] / П.Д. Біленчук, А.В. Кофанов. О.Л. Кобилянський. Л.Д. Скільська ; [за ред. П.Д. Біленчука]. - Київ : ННШСК КНУВС. 2009. - 96 с.

35. Біленчук П.Д. Криміналістика: [підручник] / П.Д. Біленчук. О.П. Дубовий. П.Ю. Тимошенко. М.В. Салгевський. - К.: Нац. акад. внутр. справ України. 1997. - 232 с.

36. Біленчук П.Д. Криміналістична тактика і методика розслідування окремих видів злочинів : Навч. посіб. для студ. ВНЗ. / П.Д. Біленчук. А.П. Гель. Г.С. Семаков. - К : МАУП, 2007. - 510 с.

37. Бірюков В.В. Теоретичні основи інформаційно-довідкового забезпечення розслідування злочинів : [монографія] / Бірюков Валерій Васильович / Луган. держ. ун-т внутр. справ ім. Е.О. Дідоренка. - Луганськ : РВВ ЛДУВС ім. Е. О. Дідоренка, 2009. - 664 с.

38. Бондар В.С. Методика розслідування квартирних крадіжок : Навч.-метод. посіб. / [В.С. Бондар та ін.]; Луган. держ. ун-т внутр. справ ім. Е.О. Дідоренка. - Луганськ : РВВ ЛДУВС ім. Е.О. Дідоренка, 2011. - 400 с.

39. Бурданова В.С. Расследование умышленного причинения вреда здоровью: [учеб, пособие] / В.С. Бурданова. Л.Н. Ннюллет. - Изд. 3-е, испр. и доп. - СПб., 2000. - 71 с.

40. Бутузов В.М. Правові та організаційні засади протидії злочинам у сфері використання платіжних карток : Навчальний посібник і В.М. Буту-

зов. В.І. Василичук. В.П. Шеломенцев. - К.: Типографія ТОВ «СТ-Стнль». - 2006. - 139 с.

41. ВандерМ.Б. Применение научно-технических средств при расследовании преступлений: [конспект лекций] / М.Б. Вандер; Санкт-Петербургский юридический институт Генеральной Прокуратуры Российской Федерации - С-Пб. 2000. - 60 с.

42. Волобуєв А.Ф. Про метода криміналістики / А.Ф. Волобуєв // Про забезпечення розкриття та розслідування злочинів : Зо. матеріалів міжнарод. наук.-практ. конф. - К., 2010. - С. 28-29.

43. Ватобуєв А.Ф. Розслідування і попередження розкрадань майна у сфері підприємництва : [навч. посібник] / А.Ф. Волобуєв; [за ред. проф. О.М. Бандурки]. - Х. : «Рубікон», 2000. - 272 с.

44. Гатаган В.І. Особливості методики розслідування нерозкритих грабежів та розбоїв минулих років: [монографія] / В.І. Гатаган, М.О. Яковенко ; Луган. держ. ун-т внутр. справ ім. Е.О. Дідоренка. - Луганськ : РВВ ЛДУВС ш. Е.О. Дідоренка. 2013. - 254. [1] с.

45. Гора І.В. Криміналістика : [навч. посібник] / І.В. Гора. А.В. Іщенко. В А. Колесник. - [4-те вид]. - К. : Вид. ПАЛИВОДА А.В.. 2007 - 236 с.

46. Горбачевський В.Я. Вбивство: огляд місця події: [монографія] / В.Я. Горбачевський. І.В. Сервецький : за ред. Я.Ю. Кондратьєва. - К.: НАВСУ, 2003 - 175 с.

47. Давидова О.О. Криміналістичні дослідження матеріалів, речовин та виробів : [курс лекцій] / О.О. Давидова. - К. : КНТ. 2008. - 340 с.

48. Демидова Є.Є. Тактика допиту' обізнаних осіб: [монографія] / Є.Є. Демидова ; за ред. проф. В.Ю. Шепітька. - Х.: Вид.агенція «Апостіль», 2013.-232 с.

49. Денисюк С.Ф. Обыск в системе следственных действий (Тактико-криминалистические проблемы) / С.Ф. Денисюк. В.Ю. Шепитько. - Х.: Консум, 1999. - 157 с.

50. Дружинш Г.М., Моїсєєв О.М. Використання експертних технологій для встановлення ознак злочинів // Сучасні судово-експертні технології в кримінальному і цивільному судочинстві: Матеріали міжнар. наук.-практ. конф. - Х. : НУнВС, 2003. - С. 64-66.
51. Експертиза в судовій практиці / [за ред. В.Г. Гончаренка]. - К.: Юрінком Інтер. 2010. - 400 с.
52. Енциклопедія судової експертизи / [Клименко Н.І., Бахін В.П., Будко Т.В., Цимбал П.В]. - Ірпінь : Національний університет ДПС України 2013.-184 с.
53. Ермоленко Б.Н. Теоретические и методические проблемы судебной баллистики / Б.Н. Ермоленко. - К. : РИО МВД УССР, 1976. - 152 с.
54. Жариков Ю.Ф., Радецкая В.Я. Экспертиза звукозаписи: история и современность / Ю.Ф. Жариков, В.Я. Радецкая // Спецслужбы и мир. - Киев : изд. «Преса України». 2001. - Вып. №4 - С. 46-50.
55. Закон України «Про судову експертизу» // Відомості Верховної Ради України. - 2004. - № 45. - Ст. 37.
56. Здоровко С.Ф. Розслідування вбивств, що вчиняються організованими злочинними групами (типові тактичні операції) / С.Ф. Здоровко: В.Ю. Шепітько (ред.). - Х.: Гриф. 2004. - 176 с.
57. Зинин А.М. Судебная экспертиза : [учебник] / А.М. Зинин. НЛ. Майлис. - М.: Право и закон, 2002. - 320 с.
58. Ищенко Е.П. Криминалистика: [учебник] / Е.П. Ищенко. А.А. Топорков : [под ред. ЕЛ. Ищенко]. - М: «КОНТРАКТ»: ИНФРА-М. 2003. - 748 с.
59. Інструкція про призначення та проведення судових експертиз : Наказ Міністерства юстиції України від 08.10.1998 р. № 53/5 // Бюлетень законодавства і юридичної практики України. - 2002. - № 7 : Судові експертизи в Україні. - С. 29-39.

60. Іщенко А.В. Методологічні проблеми криміналістичних наукових досліджень : [монографія] / А.В. Іщенко : за ред. І.П. Красюка. - К. : Нац. акад. внутр. справ України. 2003. - 359 с.
61. Іщенко А.В. Наукове забезпечення протидії злочинності і [Іщенко А.В., Карпов Н.С., Кондратьєв Л.Ю.]. - К., 2001. - 223 с.
62. Керівництво з розслідування злочинів : наук.-практ. посіб. / [кол. авт. : В.Ю. Шепітько. В.О. Коновалова. В.А. Журавель та ін.]; за ред. В.Ю. Шепітька. - Х. : Одісен 2009. - 960 с.
63. Клименко Н.І. Інтеграційна функція експертології // Теорія та практика судової експертизи і криміналістики : Зо. наук.-практ. матер. - Х.: Право. 2006. -Вип. 6.-С. 117-124.
64. Клименко Н.І. Судова експертиза в розслідуванні комп'ютерних злочинів як форма використання спеціальних знань / Н.І. Клименко. П.Д. Біленчук // Теорія та практика судової експертизи і криміналістики : 36. матер, міжнар. наук-практ. конф. - Х.: Право, 2002. - Вип. 2. - С. 62-66.
65. Клименко Н.І. Судова експертологія: курс лекцій : навч. посіб. для студ. юрид. спец. вищ. навч. закл. / Н.І. Клименко. - К. : Видавничий Дім «Ін Юре». 2007. - 528 с.
66. Кобнлянський О.Л. Методика дослідження документів, які мають захисні засоби : [метод, рек.] / О.Л. Кобнлянський. - К.: Нац. акад. внутр. справ України. 2005. - 36 с.
67. Кобнлянський О.Л. Словник термінів з цифрової фотографії / О.Л. Кобнлянський // КНУВС. ННШСК. Каф.-ра криміналістичної техніки. -Київ. 2009.-60 с.
68. Когутич І.І. Криміналістичні знання. їх сутність і потреба розширення меж використання : монографія / І.І. Когутич. - Львів : «Тріада плюс». 2008. - 420 с.
69. КОГУТИЧ І.І. Криміналістика : [курс лекцій] / І.І. Когутич. - К.: Атіка, 2008. - 888 с.

70. Кокин А.В. Газовое, сигнальное, пневматическое оружие и патроны к нему / А.В. Кокин. А.А. Комаров. Є.Ф. Наварро и др. - М. : Можайск-Терра, 1997. - 264 с.
71. Коновалова В.О. Юридична психологія : [підручник] / В.О. Коновалова В.Ю. Шепітько. - [2-ге вид., перероб. і доп.]. - Х.: Право. 2008. - 240 с.
72. Коновалова В.Е. Версия: концепция и функции в судопроизводстве / В.Е. Коновалова. - Х. : Консум, 2001. - 176с.
73. Коновалова В.Е. Криминалистическая тактика: теории и тенденции : [учеб, пособ.] / В.Е. Коновалова. В.Ю. Шепітько. - Х. : Гриф. 1997. - 256 с.
74. Коновалова В.Е. Обыск: тактика и психология : [учеб, пособие] / В.Е. Коновалова. В.Ю. Шепітько. - Х. : Гриф. 1997. - 80 с.
75. Коросташова Т.О. Основы слідознавства : [курс лекцій з криміналістики] / Т.О. Коросташова. Ю.О. Ланцедова. О.С. Тунгула ; [за наук. ред. О.А. Кириченка]. - Миколаїв : ЧДУ ім. Петра Могили. 2012. - 48 с.
76. Корухов Ю.Г. Методологические основы криминалистической экспертной диагностики / Ю.Г. Корухов // Современное состояние и перспективы развития традиционных видов криминалистической экспертизы : Сб. науч. тр. / ВНИИСЭ. - М., 1987. - С. 12-26.
77. Копок П. Теоретичні аспекта криміналістичної ідентифікації: [монографія] / П. Копок. - К.: ВПЦ «Київський університет». 2004. - 208 с.
78. Кофанов А.В. Криміналістика: питання і відповіді: [навчальний посібник] / А.В. Кофанов. О.Л. Кобилянський. Л.В. Кузьмічов та ш. - К.: Центр учбової літератури. 2011 - 280 с.
79. Кофанов А.В. Криміналістична фотографія : [навчальний посібник] / А.В. Кофанов. О.Л. Кобилянський. - К., 2006. - 389 с.
80. Кофанов А.В. Практичні аспекти проведення криміналістичного дослідження матеріалів, речовин та виробів : [методичні рекомендації] / А.В. Кофанов. О.Л. Кобилянський. О.О. Давидова. - К. : КИИ, 2010. - 36 с.
81. Криминалистика в схемах / Под ред. НИ. Порубова. - Минск: Амалфея. 2010. - 240 с.

82. Криминалистика : [научно-практическое пособие] / Под общ. ред. Е.П. Ищенко. А.А. Топоркова. - [2-е изд., испр., доп. и перераб.]. - М. : Контракт. ИНФРА, 2010. - 784 с.

83. Криминалистика : (учеб., для вузов] /И.Ф. Герасимов. Л.Я. Драпкии Е.П. Ищенко и др.; под ред. И.Ф. Герасимова. Л.Я. Драпкина. - [2-е изд., перераб. и доп.]. - М.: Высш. шк.. 2000. - 672 с.

84. Криминалистика: [учеб., для студентов вузов] / Е.П. Ищенко. А.А. Топорков : Под ред. Е.П. Ищенко ; Моек. гос. юрид. акад. - М.: Юрид. фирма «КОНТРАКТ» : ИНФРА-М. 2003. - 746 с.

85. Криминалистика : [учебник] / Аверьянова Т.В.. Белкин Р.С.. Корухов Ю.Г.. Российская Е.Р - [3-е изд., перераб. и доп.]. - М.: НОРМА : Инфра-М 2010.-927 с.

86. Криминалистика : [учебник] / Под ред. д-ра юрид. наук. проф. В.А. Образцова. - М. : Юристь. 1997. - 760 с.

87. Криминалистика : [учебник] // СПб гос. ун-т. Юрид. факультет; Ред.: Т.А. Седова, А.А. Эксархопуло. - СПб : Лань. 2011. - 926 с.

88. Криминалистика : учебник для вузов / [Викторова Л.Н., Горшеннин Л.Г., Граник В.В.. Демидов И.Ф. и др.]; под ред. Е.П. Ищенко. - М. : Юристь. 2000. - 751 с.

89. Криминалистика: ученик для студентов вузов / Под. ред.

А. В. Вольнского. В.П. Лаврова. - [2-е изд. перераб. и доп.]. - М. : ЮНИТИ-ДАНА: Закон и право. 2012. - 943 с.

90. Криминалистика. Полный курс : [учебник для вузов] / Под общ. ред. А.Г. Филипова. - [5-е изд., перераб. и доп.]. - М.: Издательство Юрайт, 2013.-855 с.

91. Криминалистика: информационные технологии доказывания : [учебник для вузов] / А.И. Баянов. Т.М. Дмитренко. В.А. Жбанков и др.; [под ред. В.Я. Колдина]. - М. : Зерцало. 2007. - 752 с.

92. Криміналістическе ісследованіе взрывов : [учебное пособие] / И.Б. Воробьева. Н.И. Маланьина. В.Н. Хрусталеv. - Саратов : СТАЛ: СТОЙ МВД РФ. 2000.-60 с.

93. Криміналістическе ісследованіе матеріалов, веществ и изделий : [учебное пособие] / Э.В. Сысоеv. А.В. Селезнев. Е.В. Бурцева. И.П. Рак. - Тамбов : Изд-во Тамб. гос. техн. ун-та. 2007. - 84 с.

94. Криміналістика (криміналістична техніка): [курс лекцій] / П.Д. Біленчук. А.П. Гель. М.В. Салтеvський. Г.С. Семаков. - К. : МАУП. 2001.-216 с.

95. Криміналістика в тестах: [навч. посібник] / І.І. Когутнч. О.М. Колужна. І.В. Жолнович та ін.; [за заг. ред. І І. Когутича]. - К. : Алєрта. 2013. -534 с.

96. Криміналістика : [електронний ресурс] / В.І. Перкін. П.Д. Біленчук. В. К. Весельський. В.Б. Школьній. Ю.Б. Комаринська ; під. ред. П.Д. Біленчука. (Мультимедійний підручник). - Київ : Київський національний університет внутрішніх справ. 2008. - 1 електрон, опт. Диск (СЮ-ПОМ); 12 см. - Назва з титул, екрану.

97. Криміналістика : [навч.-метод. посібник] / В.В. Тіщенко. Л.І. Аркуша. В.М. Плахотіна. - [4-те вид., випр.]. - Одеса : Фенікс. 2013. - 338 с.

98. Криміналістика: [підруч. для студ. вщ. навч. закл.]. / [ред. В.Ю. Шепітько]. - К. : Ін Юре. 2010. - 496 с.

99. Криміналістика: [підручник для студ. юрид. спец. ВЗО] / [ред.: В.Ю. Шепітько] !! Нац. юрид. академія ім. Я. Мудрого. - Київ : Ін-Юре. 2004.-725 с.

100. Криміналістика : [підручник] / В.Д. Берназ та ін. ; [за заг. ред. д-ра юрид. наук. проф. А.Ф. Волобуєва]. - Х.: ХНУВС. 2011. - 665 с.

101. Криміналістика : [пиручник] / За ред. П.Д. Біленчука. - [2-ге вид., випр. і доп.]. - К. : Атіка, 2001. - 544 с.

102. Криміналістика: [підручник]. / В.М. Глібко, А.Л. Дудніков. В. А. Журавель, В.О. Коновалова. Г.А. Матусовський. З.І. Митрохіна. В.Ю. Шепітько ; [під ред. В.Ю. Шепітька]. - К. : Ін Юре. 2001. - 682 с.

103. Криміналістика : підручник / [Шепітько В.Ю., Коновалова В.О., Журавель В.А. та ін]; за ред. проф. В.Ю. Шепітька. - 4-е вид., перероб. і доп. - Х.: Право. 2008. - 464 с.

104. Криміналістика. Академічний курс : підручник / Т.В. Варфоломеева. В.Г. Гончаренко. В.І. Бояров та ін. - К.: Юрінком Інгер. 2011. - 504 с.

105. Криміналістика: Криміналістична тактика і методика розслідування злочинів : [підручник для студ. юрид. вузів і фак]. / В.О. Коновалова. Г.А. Матусовський. В.Ю. Шепітько. В.М. Глібко. А.Л. Дудніков. - Х.: Право, 1998. - 375 с.

106. Криміналістична техніка : [навч. посібник] / В.В. Арешонков. І.М. Ганжа. О.В. Літвінова та інш ; [за ред. А.В. Кофанова]. - К.: «КІИ». 2006.-456 с.

107. Криміналістична техніка. Книга друга : [навч. посібник] / В.В. Арешонков. П.Д. Біленчук. О.Г. Волопшин та інш. ; [за ред. А.В. Кофанова]. - К. :«КІИ». 2009. — 416 с.

108. Криміналістична фотографія та відеозапис (основи методики викладання) : Навч.-метод, посібник // МВС України. Донецький юрид. ш-т Луган. держ. ун-ту внутр. справ: С.Л. Ларш. М.В. Саггевський. Л.М. Довгий. О.В. Одерій. - Киш : НАВСУ. 2007. - 452 с.

109. Криміналістична фотографія та відеозапис : Навч.-метод. комплекс !! МВС України. КНУВС. ННГПСК. Каф-ра криміналістич. техніки: авт.-уклад.: О.Л. Кобнянський. С.В. Хільченко. А.В. Кофанов та ш. - Київ : 2009.-48 с.

110. Криміналістичне дослідження слідів рук : Науково-практичний посібник / [за ред. Л.Ю. Кондратьєва]. - К.: Атіка 2000. - 152 с.

111. Криміналістичне забезпечення розкриття і розслідування злочинів : курс лекцій / [В.К. Весельський. А.В. Їценко. В.С. Кузьмічов. Д.Б. Сергеева. Ю.М. Черноус]. - К. : ХмЦНП. 2011. - 178 с.

112. Кримінальний процесуальний кодекс України: наук.-практ. коментар / за заг. ред. професорів В.Г. Гончаренка. В.Т. Нора М.Є. Шумила. - К.: Юстиніан. 2012. - 1224 с.

113. Крушельницька О.В. Методологія та організація наукових досліджень : [навч. посібник] / О.В. Крушельницька - К. : Кондор. 2006. - 206 с.

114. Крылов И.Ф. Очерки истории криминалистики и криминалистической экспертизы / И.Ф. Крылов. - Л.: Изд-во Лен. ун-та. 1975. - 188 с.

115. Кузнецов В.А. Особливості вибору та застосування методів виявлення слідів рук у «польових» умовах: метод, рекомендації / В.А. Кузнецов ; МВС України. ДНД ЕКЦ МВС - Киш. 2006. - 19 с.

116. Кузьмічов В.С. Криміналістика : [навч. посібник] / В.С. Кузьмічов, Г.І. Прокопенко ; за заг. ред. В.Г. Гончаренка. Є.М. Моїсеєва. - К. : Юрінком Інтер, 2001. - 368 с.

117. Кузьшчов В.С. Слідча діяльність: характеристика та напрями удосконалення : [монографія] / В.С. Кузьмічов. Ю.М. Черноус. - К. : Нічлава. 2005.-446 с.

118. Кузьмічов В.С. Криміналістичний аналіз розслідування злочинів : монографія / В.С. Кузьмічов. - К.: НАВСУ - НВТ «Правник». 2000. - 450 с.

119. Курс лекцій з криміналістики. Основи одорології / Т.О. Коросташова. Ю.О. Ланцедова. О.С. Тунтула; [за наук. ред. О.А. Кириченка]. - Миколаїв : Вид-во ЧДУ ім. Петра Могили. 2012. - 56 с.

120. Лисиченко В.К. Негативні обставини та їх значення у розслідуванні злочинів : Гмонографія / В.К. Лисиченко. П. Когутич. - К.: Дія. 2002. - 182 с.

121. Лук'янчиков Є.Д. Пред'явлення для впізнання : [навчальний посібник] / Є.Д. Лук'янчиков. О.М. Моїсеєв. - Макіївка : Графіті. 1998. - 104 с.

122. Майлис Н.П. Судебная трасология : [учебник для студентов юридических вузов] / НИ Майлис. - М : Экзамен Право н закон 2003. - 272 с.

123. Маркусь В.О. Криміналістика : [навчальний посібник] / В.О. Маркусь. - К.: Кондор, 2007. - 558 с.

124. Мельник О.В. Прокурорський нагляд за додержанням законів при розслідуванні вимагань : [монографія] / О.В. Мельник. - Х.: Видавець ФОП Вапнярчук Н.М., 2007. - 190 с.

125. Методика комплексного дослідження вибухових пристроїв, вибухових речовин і слідів вибуху / Г.В. Прохоров-Лукін та ш. - К. : МЮ України. МВС України, 2007. -218 с.

126. Методика криміналістичного дослідження холодної зброї та конструктивно схожих з нею виробів, затверджена рішенням розширеного засідання секції НКМР Міністерства Юстиції України з проблем трасології та судової балістики із залученням членів координаційної ради з питань судової експертизи. Протокол від 10.04.2009 року № 22. - К. : Міністерство Юстиції України. 2009. - (Методика).

127. Методика розслідування окремих видів злочинів, підслідних органам внутрішніх справ : Навч. посіб. / [О.В. Батюк та ін.; за заг. ред. Є.В. Пряхіна]: Львів, держ. ун-т внутр. справ. - Л.: ЛьвДУВС, 2011. - 323 с.

128. Мигричев В.С. Основы криминалистического исследования материалов, веществ и изделий из них / В.С. Митричев. В.Н. Хрусталева. - СПб. : Питер, 2003. - 590 с.

129. Михалков В.О. Спеціальні засоби самооборони, заряджені речовинами сльозоточивої та дратівливої дії / В.О. Михальов. С.Д. Бернацький. Ю.Г. Сіденко. - К. : РВВ МВС України. 2000. - 16 с.

130. Моїсєєв О.М Висновок експерта в контексті взаємодії процесуальних осіб : [монографія] / О.М. Моїсєєв. - Донецьк : Норд-Прес-ДонНУ-ДонНДІСЕ МЮ України. 2007. - 186 с.

131. Моторный И.Д. Криминалистическая взрывотехника: новое учение в криминалистике : (учеб.-метод. пособие] / И.Д. Моторный. - М.: Изд. Шумилова И.И.. 2000. - 177 с.

132. Наказ МВС України від 09.08.2012 р. № 691 «Про затвердження Положення про Експертну службу Міністерства внутрішніх справ України» [Електронний ресурс] // ВРУ офіційний веб-портал - Режим доступу : Бїф://гакоп2 rada.gov.ua/laws/show/zl 541-12

133. Наказ МВС України від 10.09.2009 р. №390 «Про затвердження Інструкції з організації функціонування криміналістичних обліків експертної служби МВС» [Електронний ресурс] // ВРУ офіційний веб-портал - Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/z0963-09>

134. Наказ МВС України від 12.10.2009 р. №436 «Про затвердження Положення про Інтегровану інформаційно-пошукову систему органів внутрішніх справ України» [Електронний ресурс] // ВРУ офіційний веб-портал. Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/z1256-09>.

135. Насильна книга слідчого / МЛ. Панов, В.Ю. Шештько. В.О. Коноватова та ін. - [3-те вид., переробл. і доповн]. - К.: Ін Юре. 2011.- 736 с.

136. Огляд місця події при розслідуванні окремих видів злочинів : наук.-практ. посіб. / [В.П. Бахін. В.К. Весельський. Н.І. Клименко. І.І. Котюк. В.К. Лиснченко та ін]. - К. : Юрінком Інгер. 2005. -215 с.

137. Одерій О.В. Розслідування злочинів щодо незаконного обігу наркотичних засобів, психотропних речовин. їх аналогів та прекурсорів : [наук.-практ. посібник] / О.В. Одерій. В.М. Лисенко. - Х.: Золоті сторінки. 2004. -164 с.

138. Опис речових доказів у протоколі огляду (вогнепальна та хато дна зброя, боєприпаси, кулі, гільзи та сліди застосування вогнепальної зброї): [навч.-практ. посібник] / І.М. Королишин. В.А. Савченко. - Івано-Франківськ : Львівський держ. ун-т вн\тр. справ. Прикарпатський юрид. ш-т.,2007-73 с.

139. Організація розслідування окремих видів злочинів : [навч. посібник] / А.Ф. Волобуєв та ін.; [за заг. ред. А.Ф. Волобуєва] : Харк. нац. ун-т внутр. справ. - Х. : ХНУВС, 2011. - 567 с.

140. Орлов Ю.Ю. Застосування лазерного сканування під час огляду місця події і Ю.Ю. Орлов // Науковий вісник Національної академії внутрішніх справ : наук.-теорет. журнал. - К., 2011. - № 4. - С. 196-201.

141. Осипенко І.П. Обшук і виїмка (тайники та способи їх виявлення): [навч.-метод, посібник]. / І.П. Осипенко. О.О. Адам'юк, Н.М. Сенченко. - Чернігів : Черніг. держ. ін-т права, соц. технологій та праці. 2011. - 132 с.

142. Особливості провадження допиту підозрюваного (обвинуваченого) з метою недопущення тортур та інших порушень прав людини : [посібник] / В.К. Весельський. В.С. Кузьмічов, В.С. Мацишин. А.В. Старушкевич. - К.: Нац. акад. внутр. справ України, 2004. - 148 с.

143. Особливості розслідування шахрайств. учинених у сфері функціонування електронних розрахунків : Метод, реком. / МВС України. ЛДУВС. Наук.-досл. лаборат. криміналіст, досліджень ф-ту підготовки слідчих: А.І. Анапольська. В.В. Коваленко, Р.В. Корякін. О.І. Сумцов. - Луганськ : РВВ ЛДУВС ім. Е.О. Дідоренка. 2010. - 55 с.

144. Плескачевский В.М. Криминалистическое оружеведение : [справочник] / В.М. Плескачевский. С.Н. Юхин. -М.: Юриспруденция. 2002. - 128 с.

145. Практикум з криміналістики : [навч. посібник] / В.Ю. Шепітько. В.О. Коновалова. В.А. Журавель та ш.; [за ред. В.Ю. Шештька]. - К. : Ін Юре. 2013.-128 с.

146. Протидія економічній злочинності / П.І. Орлов. А.Ф. Волобуєв. І.М. Осика. Р.Л. Степанюк. І.М. Зарецька та ін. - Харків : Над. ун-т внутр. справ. 2004. - 568 с.

147. Протидія шахрайству у сфері страхування автотранспортних засобів : Метод, реком. / МВС України. Департамент карного розшуку;

С. С. Чернявський. А.С. Канащук. О.А. Кузьменко та ін.: за заг. ред. О.М. Джужи. -К., 2008. - 51 с.

148. Радецькая В.Я. Некоторые вопросы лингвистической идентификации говорящего / В.Я. Радецькая // Актуальні проблеми юридичної психології : Матеріали Міжнародної наук.-практ. конференції 18-20 травня 1999 р. - К. : Вид-во ЮВС. 1999. - С. 39-41.

149. Радецька В.Я. Поняття, види та класифікація способів Імітації усного мовлення / В.Я. Радецька // Використання сучасних досягнень науки і

практики у підвищенні ефективності боротьби зі злочинністю : Тези доповідей науково-практичної конференції. - К. : НАВСУ, 2000. - С. 270-278.

150. Разумов Є.А. Осмотр места происшествия / Є.А. Разумов, Н.П. Молнбога. - К.: РИО МВД України. 1994. - 672 с.

151. Рамишвилн Г.С. О содержании понятия судебно- фоноскопическая экспертиза / Г.С. Рамишвилн // Экспертная практика и новые методы исследования : Информ. со. - М., 1993. - Вып. № 6. - С. 79-82.

152. Розкриття та розслідування шахрайств у сфері фінансування будівництва житла : Метод, реком. / МВС України. Гол. слідче управління. КНУВС. Наук лаб. проблем запоб. та розкриття тяжких злочинів ННПЖКМ. -К., 2010.-83 с.

153. Розслідування злочинів у сфері господарської діяльності: окремі криміналістичні методики : [монографія] / Кол. авторів: В.Ю. Шепітко. В.О. Коноватова. В.А. Журавель та ін.; [за ред. В.Ю. Шештька]. - Х. : Право. 2006. - 624 с.

154. Розслідування шахрайств. учинених способом фінансової піраміди : [навч. посібник] / С.С. Чернявськнй. О.Ю. Татаров. В.В. Черней. Р.Р. Кузьмін, С.М. Князев. В.В. Юсупов. А.А. Вознюк; [за ред. В.В. Коваленка]. - К., 2013. - 179 с.

155. Романов С.Ю. Кримінальний обман / С.Ю. Романов. - Х.: Прометей-Прес, 2005. - 272 с.

156. Российский С.Б. Обыск в форме специальной операции : [учебное пособие для вузов] / С.Б. Российский : [под ред. В.Н. Григорьева]. - М.: Закон и право. ЮНИТИ-ДАНА. 2003. - 199 с.

157. Рыжаков А.П. Обыск: основания и порядок производства : [научно-практическое руководство] / А.П. Рыжаков. - Ростов-на-Дону : Феникс. 2006. -144 с.

158. С'аінчнн О С. Розкриття і розслідування умисних убивств: концептуальні і практичні основи / О.С. С'аінчнн. - О. : Юридична література. 2004.-408 с.

159. Салтевский М.В. Криминалистика. В современном изложении юристов : [учеб.- практ. пособие] / М.В. Салтевский. - Х. : Рубикон. 1996. -432 с.

160. Салтевський М.В. Криміналістика (у сучасному викладі) : підручник / М.В. Салтевський. - К. : Кондор. 2008. - 588 с.

161. Слідчий огляд: сутність, види, тактика проведення огляду місця події і тактика використання техніко-криміналістичних засобів та спеціальних знань : монографія / В.О. Комаха та інші: [за заг. ред. В.О. Комахи] ; Одеська національна юридична академія. - Дніпропетровськ: ІМА-прес, 2004. - 396 с.

162. СокиранМ.Ф. Тактика застосування відеозапису при проведенні обшуку / М.Ф. Сокнран // Митна справа. - 2011. - №2 (74). Частина 2. - С. 336-342.

163. Стахівський С.М. Теорія і практика кримінально-процесуального доказування : [монографія] / С.М. Стахівський. - К.: НАВСУ 2005. - 271 с.

164. Судебная баллистика и судебно-баллистическая экспертиза : Практикум / [Андреев А.Г.. Жигалов Н.Ю.. Зайцев В.Ф. и др.]. - Волгоград : Издательство ВА МВД России. 2003. - 164 с.

165. Тертышник В.М. Обыск : [учеб, пособие] (В.М. Тертышник. - Х. : Гриф. 1997. - 36 с.

166. Типи та характеристики вибухових речовин і піротехнічних сумішей. які використовуються правопорушниками в злочинних цілях : [довідково-метод. посібник]. - Вип. 1. / Упорядники: В.М. Фатєєв. Ю.В. Саламаха, ВТ. Пащенко. Г.В. Лінючев- К. : РВВ МВС України. 1999. - 136 с.

167. Тихонов Е.Н. Криминалистическая экспертиза холодного оружия : [учебн. пособие] / Е.Н. Тихонов. - Барнаул : Изд-во Алтайского гос. ун-та. 1987.-232 с.

168. Тищенко В.В. Корыстно-насильственные преступления: Криминалистический анализ / В.В. Тищенко. - Одесса : Юрид. лит., 2002. - 360 с.

169. Тіщенко В.В. Теоретичні і практичні основи методики розслідування злочинів : [монографія] /В.В. Тіщенко // Одеська національна юридична академія. - О. : Фенікс, 2007. - 260 с.

170. Удалова Л.Д. Теорія та практика отримання вербальної інформації у кримінальному процесі України : [монографія] / Л.Д. Удалова. - К.: ПАЛИВОДА А. В. 2005. - 324 с.

171. Установ А.И. Холодное оружие : [практич. пособие] / А.И. Установ. М.Э. Портнов. Е.Н. Денисов : [под общ. ред. А.И. Винберга]. - М. : ВШ МВД РСФСР. 1961. - 126 с.

172. Филиппов А.Г. Еще раз к вопросу о системе криминалистики / А.Г. Филиппов И Вестник криминалистики / отв. ред. А.Г. Филиппов. - М., 2001. -Вып. 2.-С. 43-52.

173. Фомин М.А. Обыск в современном уголовном процессе России : [учебно-практическое пособие] / М.А. Фомин. - М. : Юрлигинформ. 2006. -208 с.

174. Чаплинськнй К.О. Розслідування злочинів, вчинених злочинними угрупованнями : [навч. посібник]. / К.О. Чаплинськнй. П.Я. Мінка ; Дніпропетр. гуманіт. ун-т. - Д.: Свідлер А.Л., 2009. - 225 с.

175. Черноус Ю.М. Теорія і практика криміналістичного забезпечення досудового слідства у справах про злочини міжнародного характеру : [монографія] / Ю.М. Черноус. - К. : Скіф. 2012. - 448 с.

176. Шевчук В.М. Тактичні операції у криміналістиці: теоретичні засади формування та практика реалізації: [монографія] / В.М. Шевчук. - Х.: Вид. агенція «Апостіль», 2013. - 440 с.

177. Шепитько В.Ю. Теория криминалистической тактики : [монография] / В.Ю. Шепитько. - Х. : Гриф, 2002. - 349 с.

178. Шеремет А.П. Розслідування та запобігання вбивствам : [навч. посібник для студ. вищих навч. закл] / А.П. Шеремет. - Чернівці: Наші книги, 2008. - 248 с.

179. Эксархопуло А.А. Предмет и система криминалистики : проблемы развития на рубеже XX-XXI веков / А.А. Эксархопуло. - СПб. : СПбГУ, 2004.-112 с.

180. Юрчук О.Ф. Специфика лингвистического анализа речи в ходе криминалистической экспертизы /О.Ф. Юрчук // Материалы I Международного симпозиума «Человек: язык, культура, познание». - Кривой Рог. 1995.-С. 326-329.

181. Яблоков Н.П. Криминалистика: [учебник] / Под. ред. проф. Н.П. Яблокова ; [изд. 2-е перераб. и доп.]. - М.: Юрист. 2001. - 718 с.

182. Яровенко Т.В. Современное состояние использования цифровой фотографии в криминалистике : [монография] / Т.В. Яровенко. - М. : Юр-литинформ. 2011.- 144 с.